

הלכות הדרף היומי

מסכת ראש השנה

דף כ.

א. דמצוה לקדש על הראייה

צונו ית' לקדש חדשים ולהשב חדשים¹. וזו היא מצות קדוש החדש. והוא אמרו יתעלה (בא יב) החדש הזה לכם ראש חדשים. ובא הפירוש (ר"ה כב א) עדות זו תהא מסורה לכם. כלומר שמצוה זו אינה מסורה לכל איש ואיש כמו שבת בראשית שכל איש ימנה ששה ימים וישבות בשביעי עד כשתיראה לכל איש ואיש הלבנה שיקבע היום ההוא ראש חדש או ימנה מניין תוריי ויקבע ראש חדש, אבל מצוה זו לא יעשה אותה לעולם זולת בית דין הגדול לבד.

ועיקר מצוה² זו לכתחלה בזמן שיש בית דין הגדול בירושלים עיקר חיובה על ב"ד הגדול, ובזמן שאין ב"ד הגדול החיוב הוא על הב"ד סמוכין בארץ ישראל או למי שיתנו הם רשות אך ג' סמוכים בא"י ג"כ כשרים ובאם יש בחו"ל ב"ד סמוכין יותר גדולים בתורה מהסמוכים שבא"י חיוב המצוה גם עליהם³.

וכך דרך קיומה שמצוה על הב"ד שיחשבו וידעו כדרך שמחשבין האצטגנינים עד שידעו אם אפשר שתראה הירח בזמנו שהיא ליל ל', ואם ידעו שאפשר שתראה הירח בזמנו יושבים ומצפים כל יום שלשים, אם באו עדים ודרשום וחקרום ונאמנו דבריהם מקדשין אותו, ואם לא באו עדים עד הלילה החודש מעובר כלומר ר"ח ביום שלשים ואחד.

ואם ידעו עפ"י החשבון שאינה נראית ביום למ"ד אין יושבים יום ל' ואין מצפין לעדים כלל, ואע"ג שמצוה לקדש על פי הראיה⁴ בדבר הידוע לכל העולם הוי אגן סהדי שהוא כן וא"כ ביום ל"א דיודע לכל דהלבנה נראית כי אין חודש יותר מזה וכל העולם יודעים הוי כאילו העידו בפני הב"ד וגם הוי כאילו הב"ד עצמם ראו, ואם באו עדים הם עידי שקר. שאין אנו סומכין אלא על

¹ ספר המצוות לרמב"ם מצות עשה קנג

² מנחת חינוך פרשת בא מצוה ד אות א

³ דרך פקודיך מצות עשה ד חלק המעשה אות א

⁴ והנה לפמ"ש קשה לי מ"ם ביום ל' אף שעפ"י חשבון הוי נראית הלבנה מ"מ ממתניין על העדים כי מצוה לקדש על ראיית העדים שיאמרו ולא בחשבון לחוד ואם לא באו עדים ביום שלשים או שידוע לב"ד שא"א לראות ביום שלשים החודש הוא מעובר תיכף בליל ל"א כמבואר בר"מ פ"ג דעושין סעודת העיבור ביום ל"א מ"מ אמאי לא ימתינו לכתחלה על העדים כדי לקבוע החודש עה"ר

להצטרפות להלכות הדרף היומי להלכה למעשה

<https://chat.whatsapp.com/GBwUrGXgJmSBYBitDGM0T3>

הלכות הדרף היומי

מסכת ראש השנה

שניהם כאחד החשבון וגם עדי הראיה, דמצוה לקדש על הראיה היינו שיבאו עדים שראו הלבנה ולקבוע החודש ע"פ ראית העדים⁵.

הרשות ביד הבית דין⁶ לדחות יום ראש חודש מיום מולדו כשרואין שהשעה צריכה לכך, דהיינו כדי שלא יארע יום הכפורים בערב שבת או ביום א', או שלא יארע יום ערבה בשבת וכיוצא לפי הזמן. וכל זה מסרה התורה לחכמים שבדור יעשו בחכמה לשם שמים ויקבעו כל ישראל מועדים עפ"י התורה אשר ירום חכמי הדור הקביעות.

חשבון קביעות החדשים הוא הלכה למשה מסיני⁷.

ובטלה⁸ מצות הראייה אצלנו היום בהעדר בית דין הגדול, כמו שבטלה הקרבת הקרבנות בהעדר המקדש.

---

⁵ אולם אין זו המצוה לומר מקודש דקידוש על הראיה ולומר מקודש אין תלוי זב"ז אפילו אם אצל מקודש מ"מ מצוה על הב"ד לקבל עדות החודש ולקבוע ע"פ ולא בחשבון לחוד. מנ"ח שם

⁶ דרך פקודיך שם ג

⁷ כמו"ש הרמב"ם הל' קידוש החודש פ"ה ה"ג, ודעת הגאונים ובראשם רבנו סעדיה גאון (בס' יסוד עולם מאמר ד' פ"ז) שהקידוש ע"פ חשבון הוא אופן קיום המצוה לכתחילה גם בזמן שהיה ביד קבוע ועל זה סומכין מימות מרע"ה רק שבימי אנמינינום איש סוכו שנתרבו כתות הצדוקים והכופרים בדברי חז"ל, התחילו לקדש גם עפ"י הראיה להוכיח לכל שקבלת חז"ל עפ"י החשבון אמיתית. אך הראשונים והאחרונים דחו זאת דעיקר המצוה לקדש על פי ראייה שתואמת לחשבון כמבואר במנ"ח שם

⁸ רמב"ם שם

להצטרפות להלכות הדרף היומי להלכה למעשה

<https://chat.whatsapp.com/GBwUrGXgJmSBYBitDGM0T3>